

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
دانشگاه علوم انسانی

اولین پیوند حمل و نقل جاده‌ای و ریلی در منطقه ویژه اقتصادی سرخس

با انجام ریل گذاری‌های لازم که از سال ۱۳۸۲ آغاز شده بود زمینه فعال شدن راه آهن عمل‌آذ سال ۱۳۸۵ مهیا بود اما راه آهن جمهوری اسلامی به بهانه‌های مختلف مانع افتتاح این پروژه می‌شد تا این که در آذر ماه سال ۸۵ با پیگیری‌های کارگروه فعال‌سازی منطقه ویژه اقتصادی سرخس، اتصال خط عربیش منطقه به ریل راه آهن جمهوری اسلامی انجام شد. اما پس از آن نیز ممانعت‌های راه آهن مانع فعال شدن خط راه آهن اختصاصی منطقه ویژه می‌شد. مسایلی از قبیل اخذ تعرفه ۱۵۰ کیلومتری بابت حدود ۵/۳ کیلومتر مسیر منطقه ویژه تا مرز و گرفتن اشکالات فنی از خطوط ایجاد شده علی‌رغم این موضوع که مشاور طرح شرکت مترا (متعلق به راه آهن جمهوری اسلامی) بود، عملأً شروع فعالیت را به تعویق می‌انداخت.

از سال ۸۷ شرکت سهند ریل شرق که فعالیت خود در منطقه را آغاز کرده بود، اعلام آمادگی نمود در بحث بهره‌برداری راه آهن با منطقه ویژه اقتصادی سرخس مشارکت نماید. در نتیجه، شرکتی به نام سهند ریل شمس سرخس با مشارکت منطقه ویژه و شرکت

عملیات ساخت پروژه راه آهن اختصاصی منطقه ویژه اقتصادی سرخس از سال ۱۳۸۲ آغاز شده و تاکنون حدود ۳۰ کیلومتر آن شامل ریل‌های عربیش و نرمال آماده بهره‌برداری شده‌اند که در نتیجه زمینه بهره‌برداری از فاز اول پروژه به وجود آمده است. سایت راه آهن منطقه ویژه در ضلع جنوبی سایت راه آهن جمهوری اسلامی و ضلع شرقی سایت ۲۲۰ هکتاری منطقه ویژه قرار دارد.

شبکه جدید مخابراتی داخلی منطقه ویژه اقتصادی سرخس راهاندازی شد

گفت: شبکه مخابراتی داخلی منطقه ویژه با ۱۰۰۰ شماره آغاز به کار نمود. این شبکه مخابراتی تا شعاع ۱۰ کیلومتر و با نرخ مکالمه تلفن ثابت به ارائه خدمات خواهد پرداخت. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس افزود: این اقدام با همکاری شرکت مخابرات خراسان رضوی به انجام رسید و تاکنون بالغ بر ۱۰۰ شماره به کارکنان و سرمایه‌گذاران واگذار شده است.

صورت تحقق این امر تحول مثبتی در منطقه را شاهد خواهیم بود. در پایان باید به این نکته توجه داشت که انجام چنین عملی با این حجم (حدود ۴۰ تن) به هیچ وجه قابل مقایسه با اهداف از پیش تعیین شده برای منطقه ویژه اقتصادی سرخس نیست لکن از آن جهت عنوان می‌گردد که به عنوان اولین بار پس از چند سال مشکلات حمل بار از طریق راه آهن در منطقه ویژه اقتصادی سرخس برطرف شده و این امر مقدمه‌ای بر رشد و شکوفایی این منطقه ویژه اقتصادی و بهره‌برداری مناسب از سرمایه‌گذاری اصولی انجام شده است.

به منظور دسترسی آسان تر فعالان اقتصادی و واحدهای تولیدی صنعتی به امکانات و خدمات در داخل سایت منطقه ویژه اقتصادی سرخس، شبکه مخابراتی داخلی که امکان ارائه خدمات تلفن‌های ثابت را بر روی سیم کارت تلفن همراه (سیستم WLL) میسر می‌سازد، راهاندازی شد.

مهندس حسین علیپور، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس، با بیان این مطلب به خبرنگار ما

شرکت سهند ریل شمس سرخس پس از این عملیات موفقیت‌آمیز اقدام به برنامه‌ریزی برای افزایش میزان تجارت از این طریق نموده که بر همین پایه قرار است ۶۵ تن برنج صادراتی پاکستان از طریق کامیون به منطقه ویژه وارد شود و پس از انتقال به واگن‌ها از طریق ریل عربیض صادر گردد.

شرکت اتحاد تجارت آسیا نیز که با منطقه آزاد چابهار و کشور ازبکستان ارتباط بسیار خوبی دارد قصد دارد با اجرای طرحی کلیه کالاهایی را که به مقصد آسیای میانه حمل می‌شوند، به جای مسیر بندرعباس از طریق مسیر چابهار - سرخس حمل نماید که در

سهند ریل شرق به ثبت رسید و قرارداد همکاری نیز با آن امضا شد. این شرکت مباحث مربوط به راه آهن را پیگیری نمود تا این که در بهمن ماه سال گذشته مجوز رسمی بهره‌برداری از سایت راه آهن اختصاصی منطقه ویژه اقتصادی سرخس از سوی راه آهن جمهوری اسلامی ایران صادر شد. اولین محموله بار همزمان با بازدید وزیر محترم کشور، استاندار محترم خراسان رضوی و رئیس محترم هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان اقتصادی رضوی، به منطقه وارد شد که البته تخلیه و بارگیری آن در دستور کار نبود.

یکی از دیگر مسائلی که منطقه ویژه اقتصادی سرخس با آن روبروست موضوع اخذ تعریفه ۱۵۰ کیلومتر مسیر برای حد فاصل ورودی مرز ایران و منطقه ویژه اقتصادی سرخس می‌باشد که با پیگیری‌های متعدد، راه آهن جمهوری اسلامی اجازه داد برای بارهای منطقه ویژه اقتصادی سرخس در صورتی که مبداء یا مقصد فاقد راه آهن باشد تعریفه ۱۵۰ کیلومتر که حدوداً ۲۶ دلار برای هر تن بار است، دریافت نگردد. براساس همین مجوز و با توجه به این موضوع که هنوز در منطقه آزاد چابهار خط آهن دایر نشده است در حاشیه برگزاری سمینار توسعه محور شرق در بهمن سال ۸۷ در مشهد که با حضور استاندار خراسان، مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد ویژه اقتصادی، مشاور وزیر بازگانی، مدیر عامل منطقه آزاد چابهار و ... برگزار گردید مذاکراتی در مورد فعل سازی این خط انجام شد که در نتیجه آن موافقت کلی وزیر راه و ترابری با کاهش قابل ملاحظه تعریفه در موردن برای مسیر چابهار - سرخس و بالعکس اخذ گردید که البته هنوز میزان تخفیفات قطعی نشده است. براساس این هماهنگی‌ها اولین محموله صادراتی به آسیای میانه شامل حدود ۴۰ تن بار سوار بر سه دستگاه تریلی ورودی از کشور پاکستان، به منطقه ویژه اقتصادی سرخس وارد شد و پس از انتقال بار به واگن از طریق ریل عربیض اختصاصی منطقه از کشور خارج شد.

خط تاکسی تلفنی در منطقه ویژه اقتصادی سرخس راهاندازی شد

تاکسی تلفنی نموده است. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس گفت: از هیچ کوششی در راستای ارائه خدمات رفاهی به سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی شاغل در منطقه ویژه اقتصادی دریغ ننموده و این اقدام را گامی مثبت در راستای توسعه ارتباطات تلقی می‌نماییم.

مهندس حسین علیپور، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس، با بیان این موضوع افزود: با توجه به حضور فعال سرمایه‌گذاران و صاحبان واحدهای تولیدی و صنعتی و شاغلین در سایت منطقه ویژه اقتصادی سرخس و به منظور رفاه حال آنان برای استفاده مطلوب و بهینه از وقت و زمان خویش، این منطقه اقدام به راهاندازی خط

